

РЕШЕНИЕ

№ 294

гр. Варна , 10.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и седми януари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Ирена Н. Петкова

Членове: Наталия П. Неделчева
мл.с. Лазар К. Василев

при участието на секретаря Галина Г. Славова
като разгледа докладваното от Наталия П. Неделчева Въззивно гражданско дело № 20203100502298 по описа за 2020 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 от ГПК, образувано е по въззивна жалба вх.№45389/10.07.2020г. на С. А. Ш. срещу решение №2422/17.06.2020г., постановено по гр.дело №11308/2019 по описа на ВРС, с което предявеният от него иск за установяване в отношенията между страните, че Е. Е. Х., ЕГН ***** не е наследник по закон на Р. Ф. Ж., ЕГН *****, починала на ***, на осн. чл. 124, ал. 1 ГПК, е отхвърлен като неоснователен. Жалбоподателят счита решението за неправилно, незаконосъобразно, немотивирано, не съобразено със събраните по делото писмени доказателства, постановено в противоречие на материалния и процесуалния закон, и при допуснати съществени процесуални нарушения, тъй като при разпита на вещите лица били отклонени важни въпроси, които имат значение за решаване на спора между страните. Излага, че съдът не допуснал нова съдебно-медицинска експертиза, въпреки че заключението на вещите лица по представената по делото съдебно-медицинска експертиза било своевременно оспорено. Твърди, че заключението на вещите лица противоречи на изготвените официални писмени документи, приети като доказателства по делото - Фиш за смърт, съобщение за смърт, дори и на съдебно-медицинските експертизи, изготвени след аутопсията на С. Ж. и Р. Ф. Ж.. Счита, че след като не е налице установена по надлежния ред мозъчна смърт на детето С. Ж. и при установени от медицинския екип, пристигнал с линейката на място и констатирани дишане, хемодинамика и други

показатели, логично е да се приеме, че биологичната смърт на детето е настъпила в 16.30 часа, така както е констатирана и записана от д-р И., вписана във фиша за спешна медицинска помощ. Не е спорно, че детето е било с тежки травми, които са били несъвместими" с живота. Спорно между страните е след като е констатиран час на смъртта на детето - 16.30 часа съгласно официалните писмени документи, може ли да се приеме, че детето е починало по-рано, независимо, че е имало показатели, сочещи, че детето е живо би ли се издал смъртен акт за детето, докато са налице показатели, сочещи че организма му е жив и не е настъпила биологичната му смърт, може ли да се приеме, че детето е било починало преди посочения в документите час, преди да се констатира по надлежния ред 1 exitus letalis". Твърди, че важният въпрос, който не бил допуснат на вещите лица е: при наличие на мозъчна смърт, след която настъпва биологическата смърт, кой е часът на смъртта, който се вписва в акта за смърт. В заключение се моли обжалваното Решение да бъде отменено, а на негово място да бъде постановено друго, с което да се приеме за установено между страните, че Е. Е. Х. не е наследник на Р. Ф. Ж., както и да и му бъдат присъдени направените по делото разноски. В о.с.з. жалбата се поддържа чрез пълномощник.

Ответната страна чрез представения писмен отговор и в о.с.з. чрез пълномощника си изразява становище за допустимост, но неоснователност на жалбата. На първо място счита, че решението е недопустимо, тъй като съдът е разгледал и се е произнесъл по недопустим иск, поради което моли същото да бъде обезсилено, а производството-прекратено. Ако съдът приеме, че решението не е недопустимо моли въззивната жалба да бъде оставено без уважение. Счита, че при постановяването на решението, първоинстанционният съд обстойно е обсъдил всички събрани по делото доказателства – писмени и гласни в тяхната съвкупност. Излага, че фактите по делото, имащи значение за правния спор са точно установени, като от тях са изведени правилни фактически и правни изводи за неоснователност на предявения иск. В заключение моли жалбата да бъде оставена без уважение, а първоинстанционното решение -да бъде потвърдено като правилно, законосъобразно и обосновано. Претендира и присъждане на разноски на осн. чл. 38 ЗАДв.

Съдът, след преценка на събраните доказателства, касаещи предмета на спора, по вътрешно убеждение и въз основа на закона и предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е образувано по отрицателен установителен иск, предявен от С. Ш. срещу Е. Х. за установяване в отношенията между страните, че Е. Х. не е наследник по закон на Р. Ф. Ж., починала на *** Ищецът твърди, че по време на сключения му с Р. Ж. брак, на 07.11.2000г. се родило детето С. Ж.. Излага, че на *** при преминаване на лекия автомобил, управляван от него през ж.п. прелез на ж.п. гара О., с. О., Община В.Д.,

възникнало пътно-транспортно произшествие, при което съпругата Р. Ж. и детето С. Ж. починали. Твърди се, че в съставените документи – фиш за спешна медицинска помощ и съобщение за смърт на С. Ж., е отбелязано, че детето е починало в болница в 16.30 ч., който час и минути са посочени и в акта за смърт. Докато в изготвените документи относно Р. Ж. е отбелязано, че същата е починала на място, а в акта за смърт не са посочени час и минути на смъртта. Изхождайки от презумпцията на чл. 10а ЗН, ищецът счита, че следва да се приеме, че при пътно-транспортното произшествие първо е починала съпругата му, а след това детето им. Правният интерес от предявяване на иска се обосновава с твърдения, че ако той бъде уважен, то ответникът Е. Х. би бил изключен от кръга на наследниците на Р. Ж., а цялото имущество на Р. Ж. би преминало в патримониума на преживелия съпруг.

Ответникът Е. Х., чрез депозирания в срока по чл.131 ГПК писмен отговор, и в о.с.з. чрез пълномощника си оспорва така предявения иск. На първо място счита, че предявеният иск е процесуално недопустим, а в условие на евентуалност- неоснователен. Твърди, че първо е починало детето С. Ж., непосредствено след настъпване на пътно-транспортното произшествие, тъй като е получило травми несъвместими за живота, довели до смъртта ѝ в рамките на минути. Р. Ж. е починала в болнично заведение в 16.50 ч., видно от отбелязването във фиша за спешна медицинска помощ. По изложените съображения моли за отхвърляне на предявения иск с правно осн. чл. 124, ал. 1 ГПК.

Настоящото производство е въззивно, поради което съдът следва да направи свои фактически констатации и правни изводи. След съвкупна преценка на всички събрани по делото доказателства, с оглед разпоредбата на чл. 235 от ГПК, Варненският окръжен съд приема за установено следното:

От представеното удостоверение, се установява, че на 21.11.1999г. Р. Ж. и С. Ж. /понастоящем с имената С. Ш./, са сключили граждански брак, като на 07.11.2000г. им се ражда детето С. Ж..

С решение № 187/07.10.2016г. по КНД №648/2016г. по описа на ВКС е потвърдена присъда № 8/25.03.2016г. по ВНОХД № 331/2015г. на Апелативен съд – Варна, с която подсъдимият С. Ш. /С. Ж./ е признат за виновен за това, че *** в землището на с. О., Варненска област по пътя от с. О. към с. Генерал Киселово – с. Ведрина, обл. Варна в района на железопътен прелез на км. 43+880 от междугарието жп. гара Д. – ж.п. гара В.Д., при управление на МПС – лек автомобил „Фолксваген Голф“, рег. № В 3311 РС нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 51, ал. 1 и ал. 3, чл. 52, т. 2 и чл. 53, ал. 1 ЗДвП и **по непредпазливост** причинил смърт на повече от едно лице, а именно на Р. Ж. и С. Ж., като деянието е преквалифицирано в престъпление по чл. 343 а, ал. 1, б.„г“ вр. чл. 343, ал. 3, б.„б“ НК, а наложеното наказание е намалено на една година и осем месеца лишаване от свобода.

От заключението на тройната СМЕ, изслушана в о.с.з., проведено на 27.01.2021г. пред настоящата инстанция, кредитирано от съда като обективно

и компетентно изготвено се установява, че при Р. Ж. е регистриран смъртен изход от първата линейка на ЦСМП при пристигането ѝ на местопроизшествието на ***д. към 15.39 часа. Тъй като при детето С. е имало признаци на живот, макар и малки, а Р. е била починала, първата линейка е взела детето (правилно и приоритетно!) и е пристигнала в ПШЗ (противошокова зала) в МБАЛ „Св. Анна“ първа и съставеният амбулаторен лист на детето С. е първи по хронология - № 5297. Майката Р. Ж. е пристигнала в ПШЗ с втората линейка, след детето си, и затова е вписана със следващия амбулаторен № 5298. Там отново са потвърдили настъпилата биологична смърт на Р. Ж., отново са отразили, че тя е починала до пристигането на екипа на ЦСМГТ около 15.33. В ПШЗ са доказали биологичната смърт на Р. и инструментално - гладка (изоелектрична) линия на ЕКГ, и са отразили втори час на смъртта в шокова зала - 16.50 ч. Затова логично са описани вече сухи конюнктиви (лигавици) на очите, за което е необходимо по-продължително време. Този час (16.50 ч.) е отразен в листа за прегледа на Р. в ПШЗ, както и в сведението за починал пациент, които сме цитирали по-горе и прилагаме към СМЕ. При С. Ж. според представената медицинска документация смъртният изход (настъпила биологична смърт) е бил установен при пристигането на първата линейка в ПШЗ на МБАЛ „Св.Анна-Варна“, отразени в листа за прием с амб. № 5297 на ***д. в 16.37 часа. Този час (16.37 ч.) е отразен в листа за прегледа на С., както и в нейното сведение за починал пациент, със същия амбулаторен №. В резюме: от предоставените материали и тяхната интерпретация се установява, че Р. Ж. е починала по-рано от дъщеря си С. Ж..

Въпреки оспорването, настоящият състав кредитира това заключение на СМЕ, тъй като то е обосновано, мотивирано, и компетентно изготвено, и напълно съответства на представените по делото писмени медицински документи, както и на показанията на изслушаните свидетели. Съдът споделя извода на вещите лица, че въпреки, че листът за преглед на пациент в спешно отделение, съставен на името на Р. Ф. е с последващ номер, това не означава, че е починала по-късно, а съответства на изложеното от в.л, че тя е била извозена от втората линейка, пристигнала на местопроизшествието, и съответно е пристигнала в МБАЛ след дъщеря си. Респективно, по-късно е била приета в Противошокова зала, където и по-късно е била констатирана смъртта □, въпреки, че тя е настъпила само няколко минути след ПТП, и е била констатирана още от лекаря в първата линейка, пристигнала на място, която именно поради тази причина е взела детето, тъй като при него все още е имало признаци на живот. Именно тази поредност от събитията обяснява и обстоятелството, че в Сведението за починал пациент на Р. Ф. е посочен час на смъртта -16.50, а в това за детето С. – 16.37 часа.

С оглед на изложеното, настоящият състав приема за установено, че Р. Ж. е починала първа, а след нея –дъщеря ѝ – С. Ж..

Съобразно установеното в разпоредбата на чл. 5 ЗН, наследници на Р. Ж., починала на ***д. – в 15.33 часа, са нейната дъщеря С. и съпругът □ –

ищецът С. Ш. /съобр. чл.9 ЗН/.

Съобразно разпоредбата на чл.6 ЗН, когато починалият не е оставил деца или други низходящи, наследяват по равно родителите или оня от тях, който е жив. Следователно, единствен наследник по закона на С. Ж., починала на ***д. в 16.37 часа е баща ѝ – С. Ш..

По изложените съображения, съдът намира, че с оглед събраните по делото доказателства не се установява ответницата Е. Х. да е наследник по закон нито на починалата Р. Ж., нито на починалата С. Ж., тъй като наследниците от –преден ред изключват тези от следващия ред, т.е. наличието на жив родител /по чл.6 ЗН/ изключва възможността лицето да бъде наследено от възходящ от втора или по-горна степен /посочени в чл. 7 ЗН/.

Във връзка с изложеното в отговора на исковата молба, съдът съобрази следното:

Целта на настоящото производство е да се установи несъществуването на наследствено правоотношение на осн. чл. 124, ал.1 ГПК, като интересът на ищеца произтича от необходимостта да бъде издадено удостоверение за наследници, в което наследниците следва да бъдат правилно отразени, оглед на което съдът счита, че искът е допустим.

В тази връзка съдът счита, че с молбата за съставяне на удостоверение за наследници се претендира признаване на правоотношение на родство между молителите и починало лице, а не установяване на факт. Затова и не е допустимо установяването на родствени, респ. наследствени правоотношения на това лице с молителките в производство по [чл. 542 ГПК](#). При наличие на спор за субективно гражданско право той трябва да се отнесе до съда и да се реши в състезателно производство по общия исков ред, който изключва приложението на субсидиарното охранителното производство. /в този см. са опр. по [чл. 274, ал. 1, т. 1 ГПК № 481/20.10.2011 г.](#) по ч. гр. д. № 463/2011 г., I г. о.; [опр. № 663/17.11.2011 г.](#) по ч. гр. д. № 485/2011 г., IV г. о./.

В решение [№ 460/15.11.2011 г.](#) по гр. д. № 912/2011 г., IV г. о., постановено по реда на чл. 290 ГПК /преди промяната/, също се приема, че при наличие на спор за конкретно субективно гражданско право, включително наследствено, този спор е допустимо да бъде решен единствено и само в рамките на исково производство. Качеството наследник се придобива от дадено лице по силата на закона и е обусловено от наличието на установени от закона отношения, като произход, брак, осиновяване и др., като установяването на лицата, на които законът признава качеството на наследници, може да стане с различни доказателства, едно от които е удостоверението за наследници /[решение № 100 от 2.03.2011 г.](#) по гр. д. № 1820/2009 г. на Първо ГО на ВКС; [решение № 119/15.11.2016 г.](#) по гр. д. № 879/2016 г., Второ ГО на ВКС/. При спор относно кръга от лица, призовани към наследяване, съдът следва да обсъди представеното удостоверение за наследниците, съставено при спазване [чл. 9 от Наредбата](#) за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението и съставените актове

за гражданско състояние и въз основа на данните в това удостоверение и събраните в хода на делото доказателства, да определи кои лица имат качеството "наследници по закон" /решение № 50/11.06.2018 г. по гр. д. № 2392/2017 г., определение № 460 от 15.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1651/2019 г., I г. о., ГК.

Следователно, целта на настоящото производство е да установи дали съществува наследствено правоотношение между лицата Р. Ж. и Е. Х., настъпило по силата на закона с оглед правилното отразяване в удостоверението на починалите лица и техните наследници съобразно наличието на родствена връзка в степента и реда определен по чл. 5 до чл. 9 от ЗН.

Във връзка със следващото възражение на въззиваемата, съдът съобрази следното:

Съгласно [чл. 3, б"а" ЗН](#) умишленото убийство на наследодателя води до недостойнство за наследяване, което настъпва по силата на закона. Независимо, дали ще бъде предявено под формата на иск или чрез възражение, твърдяното обстоятелство за недостойнство за наследяване, следва да бъде установено по несъмнен начин.

Извършването на престъпление се установява с влязла в сила присъда или ако наказателното преследване не може да бъде възбудено или е прекратено на някое от основанията по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 5 НПК- с решение по чл. 124, ал. 5 ГПК.

В тази връзка, съставът при ВОС съобрази, че по настоящото дело, е представено копие на влязлата в сила присъда, с която ищецът Ш. е признат за виновен в извършването на престъпление по чл. 343а, ал.1 вр. чл. 343, ал.3 б."б" НК /при което са загинали Р. и С. Ж.и/ по непредпазливост.

На първо място следва да се има предвид, че съобразно разпоредбата на чл. 300 ГПК, влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

На следващо място, според константата съдебна практика, се приема, че разпоредбата на чл. 3 ЗН поставя като условие убийството да е извършено умишлено, без да прави разграничение дали се касае за пряк или евентуален умисъл. Разпоредбата обаче е ясна-приложима е при форма на вината „умисъл“-пряк или евентуален, но е и при убийство причинено по непредпазливост.

Тази разпоредба може да е несправедлива, според въззиваемата страна, и противоконституционна, но тя е действаща в този си вид, поради което съдът е длъжен да я приложи. Съобразно разпоредбата на чл. 151, ал. 2 от Конституцията на РБ, актът, обявен за противоконституционен, не се прилага от деня на влизането на решението / на КС/ в сила. Следователно, при липсата на такова решение от КС на РБ, разпоредбата на чл. 3, ал.1 ЗН е част от

действащото право и приложима в точния □ и буквален смисъл. Гражданският съд в настоящото производство не може нито да съобрази нито да приложи разпоредбата на чл. 53 НК. При наличието на изрина и ясна разпоредба /чл.3, ал.1, б.“а“ ЗН, съдът не може да се позове на принципите за справедливия баланс по см.на Европейската конвенция за защита правата на човека или Хартата за основните права, и да разшири нейното приложение, като вложи тълкуване, каквото тя не включва.

По изложените съображения, настоящият състав намира, че предявеният от С. Ш. отрицателен установителен иск е основателен и следва да се уважи, като бъде признато за установено между страните, че Е. Х. не е наследник по закон на Р. Ж., починала на ***

Предвид несъвпадащите изводи на настоящата инстанция с тези на ВРС, първоинстанционното решение следва да бъде отменено, а на негово място постановено друго, с което предявеният отрицателен установителен иск с правно осн. чл. 124 ГПК бъде уважен.

Предвид изхода от спора, въззиваемата страна следва да заплати на въззивника сумата от 2440 лв., представляваща съдебно-деловодни разноски, включваща ДТ, депозити на в.л. и адв. хонорар за производството пред двете инстанции, на основание чл.78, ал.1 ГПК, за което са представени списък по чл. 80 ГПК, договор за правна помощ и доказателства за заплащането.

ВОДИМ от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №2422/17.06.2020год., постановено по гр. дело №11308/2019 год. по описа ВРС, 24-ти състав, КАТО ВМЕСТО него **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО между страните С. А. Ш., ЕГН ***** и Е. Е. Х., ЕГН *****, че Е. Е. Х., ЕГН ***** не е наследник по закон на Р. Ф. Ж., ЕГН *****, починала на ***, на осн. чл. 124, ал. 1 ГПК вр. чл. 5 и чл. 9 ЗН.

ОСЪЖДА Е. Е. Х., ЕГН *****, гр. С., ж.к.“М.Л.“ *** да заплати на С. А. Ш., ЕГН *****, *** сумата от 2440.00 /две хиляди четиристотин и четиридесет/ лв. на осн.чл. 78, ал. 1 вр. чл. 80 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред **ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД** в едномесечен срок от връчването му на страните по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____